

NEDELE, 3/B MEZIDOBÍ

„Neznalost Písma je neznalost Krista.“

*

24. ledna 2021

SOUŘADNICE TEXTŮ

1. čtení:	Jon 3,1-5.10
Žalm:	Žl 25 (24)
2. čtení:	1Kor 7,29-31
Evangelium:	Mk 1,14-20

1 NEDĚLE BOŽÍHO SLOVA

Milí bratři a sestry, slavíme dnes třetí neděli v mezidobí a právě tuto neděli ustanovil papež František jako „neděli věnovanou slavení Božího slova, jeho šíření a ... kontemplaci“¹ a stalo se tak teprve poměrně nedávno, předloni na památku svatého Jeronýma, který překládal Písmo svaté z hebrejštiny do latiny a který je znám svým výrokem – „neznalost Písma je neznalost Krista.“² Vzhledem k této skutečnosti a vzhledem k přání svatého otce Františka, bych rád věnoval dnešní promluvu nikoliv konkrétnímu biblickému textu, ale právě Božímu slovu jako celku.

Není však možné obsáhnout v krátké promluvě tak velké tajemství, kterým Boží slovo je, proto bych se rád věnoval jeho dvěma základním rozměrům. Boží slovo jako Písmo svaté – Bible a Boží Slovo jako samotný Ježíš Kristus.

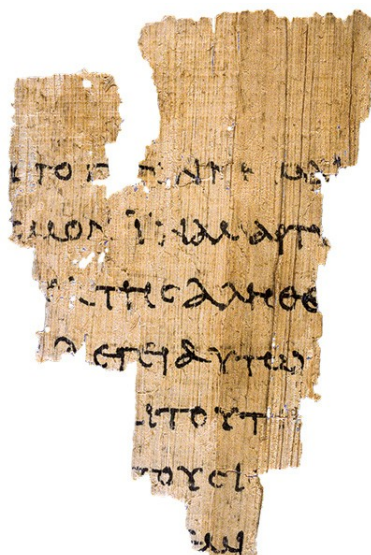
2 BOŽÍ SLOVO JAKO KNIHA

V první řadě můžeme Boží slovo vidět v jeho hmatatelné podobě jako knihu – jako Písmo svaté – Bibli a tento způsob vnímání je zakot-

* Petr Kozel, jáhen pkozel@doo.cz

¹ Srov. [3]

² „Ignoratio Scripturarum ignoratio Christi est.“ Srov. *Patrologia latina*. PL 24, 17.

Obrázek 1: Originální text Božího slova, evangelia sv. Jana, John Rylands Library in Manchester, England. Tento papyrus *P52* pochází z počátku 2. století a je považován za jeden z nejstarších křesťanských textů. Na přední straně je část řeckého textu J 18, 31-33 a na druhé straně pak J 18, 37-38.

ven uvnitř křesťanské tradice.³ Vždyť už za malou chvíli budeme ve vyznání víry, *credu*, společně vyznávat, že Duch svatý mluvil ústy proroků. Jinými slovy, věříme, že to, co je v Bibli zaznamenáno, je skutečně Božím slovem.⁴

Přesněji bychom však neměli hovořit o jediné knize, ale o celé knihovně, neboť Písmo svaté, (Pisma svatá) – Bible je tvořena 46 knihami *Starého zákona*, který jsme jako křesťané převzali od Židů a 27 knihami *Nového zákona*, přičemž obě části jsou nerozlučitelně spojeny. Zatímco Nový zákon je již tajemně ukryt ve Starém, Starý zákon můžeme plně pochopit až v zákoně Novém, jak uvádí svatý Augustin.⁵ Všechny tyto knihy, které byly původně zaznamenány *hebrejsky, aramejsky* nebo *řecky*, byly sepsány lidmi (svatopisci), které si vybral Bůh a kteří pod vlivem inspirace Ducha svatého zaznamenali vše, co Bůh sám chtěl.⁶ Tímto způsobem je vyjádřeno, že Písmo svaté je výsledkem Boho-lidské spolupráce, „*kdy Bůh mluvil v Písmě svatém prostřednictvím lidí lidským způsobem*“⁷. V této podobě je pak Boží slovo, nerozlučně spjaté s apoštolskou tradicí a učitelským úřadem, uchováváno v církvi až do dnešních dnů.⁸

³ Srov. [1]

⁴ Srov. Nicejsko-konstantinopolské vyznání víry.

⁵ Srov. *Questionum in Heptateuchum libri septem* 2, 74. [5]

⁶ Srov. *Dei Verbum* 3, 11.

⁷ Srov. *Dei Verbum* 3, 12.

⁸ Srov. *Dei Verbum* 2, 10.

3 BOŽÍ SLOVO, KTERÉ SE STALO TĚLEM

Pojďme se však společně přesunout k druhému, hlubšímu rozměru Božího slova. K rozměru Božího Slova, které se stalo tělem, vstoupilo do prostoru a času a do lidských dějin. Toto Slovo je živé a jak uvádí svatý otec Benedikt XVI. „*má lidskou tvář a totožnost*“, je možné se k němu přiblížit a vstoupit s ním tak do vztahu. Tváří tohoto Slova je Ježíš Kristus, který nám takto jedinečným způsobem ukazuje neviditelného Boha Otce. Svatý Pavel tuto skutečnost vyjadřuje ve svém listu Židům, když v úvodu píše: „*Mnohokrát a mnoha způsoby mluvil Pán v minulosti k našim předkům skrze proroky. V této poslední době však promluvil k nám skrze svého Syna.*“⁹

Jaký je však vztah mezi Božím slovem psaným – Biblí a Božím Slovem vtěleným – Ježíšem Kristem? Vznešený opis tohoto vztahu je zachycen v knize prof. Pospíšila, kde je uvedeno, že „*Písmo je svátostí Slova*“.¹⁰ Toto vyjádření je nádherné, avšak vyžaduje, abychom se nad ním hlouběji zamýšleli v modlitbě. Řekněme si tedy, že Boží Slovo vtělené – Ježíš Kristus předchází a přesahuje Boží slovo psané – Bibli, protože skutečná láska je vždy větší než „pouhé“ zaznamenání této lásky na papíře.¹¹ Psané Boží slovo – Bible tak potřebuje být ožívováno, aby se stávalo setkáním¹² a živou láskou a tato úloha je svěřena církvi, ve které neporušené Boží slovo spočívá, jako ve svém domě.

4 SETKÁNÍ S BOŽÍM SLOVEM

Co si dnes můžeme odnést k rozjímání? Písmo svaté obsahuje kromě informační úrovně a úrovně sebevyjádření rovněž výzvu. Podobně jako je lidská komunikace zaměřena k dialogu, jako akce dává vzejít reakci, tak i Boží slovo očekává odezvu od člověka. K Božímu slovu tedy „*nelze zaujmout neutrální vztah*“¹³ a jak říká biblistka Gabriela Vlčková, Bůh se skrze své slovo „*otevírá člověku a vyzývá jej k odpovědi*“¹⁴.

Boží výzva lásky zůstává stále přítomná v Písmu svatém, avšak odpovědět na ni musí každý sám. AMEN.

9 Srov. Žid 1, 1-2.

10 Srov. [4]

11 „*zjevení není pouze [neživou] informací ...*“ [4]

12 Srov. [4]

13 Srov. [6]

14 Srov. [6]

REFERENCE

- [1] Benedikt XVI., papež., 2011. *Verbum Domini: posynodní apoštolská exhortace o Božím slově v životě a poslání církve*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství. ISBN 978-80-7195-271-8.
- [2] *Český liturgický překlad*, 2021 [online]. [cit. 23. ledna 2021] Dostupné z <http://bible.liturgie.cz/>.
- [3] František, papež., 2019. *Aperuit illis: apoštolský list daný Motu proprio Svatého otce Františka*. Vatikán.
- [4] Pospíšil, C., V., 2010. *Hermeneutika mystéria*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství. ISBN 978-80-7195-478-1.
- [5] *Sant'Agostino*, 2021 [online]. [cit. 23. ledna 2021] Dostupné z <https://www.augustinus.it/index2.htm>.
- [6] Vlková, G., I., 2007. *Slovo Boží a slovo lidské*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, CMTF. ISBN 978-80-244-1587-1.